

Motion till riksdagen 2024/25:1319

av Emma Nohrén m.fl. (MP)

Ett modernt dubbelspår mellan Göteborg och Oslo

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige stegvis behöver bygga ett modernt dubbelspår mellan Göteborg och Oslo och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett modernt dubbelspår mellan Göteborg och Oslo är av avgörande betydelse för att stärka den regionala och internationella transportinfrastrukturen.

Det första steget är att bygga ut så att godstrafiken kan gå på räls istället för att belasta den redan överbelastade E6:an mellan Oslo och Göteborg. Detta steg är enligt Möjlighetsstudien, som utförts av Trafikverket och Jernbanedirektoratet, samhälls-ekonomiskt lönsamt. En investering på ca 1 miljard (2021 års prisnivå) på svenska sidan ger ett stort utbyte. Åtgärderna handlar i första hand om att möjliggöra för längre och tyngre godståg att trafikera nuvarande järnvägssträcka. Det förklarar den låga kostnaden i detta steg. Fortsatt arbete med sikte på dubbelspår hela vägen möjliggörs genom att följa rekommendationerna i Möjlighetsstudien. Samtliga String-medlemmar, inklusive Oslo kommun, Akershus fylkeskommune och Østfold fylkeskommune, har gemensamt skickat ett positionspapper till det norska transportministeriet för att verka för att finansiering av järnvägen Oslo–Göteborg inkluderas i Norges nationella transportplan för 2025–2036.

Ekonomiska fördelar

En uppgradering av järnvägen mellan Göteborg och Oslo skulle innebära betydande ekonomiska fördelar. När det blir konkurrenskraftigt att föra över gods från väg till

järnväg innebär det en möjlighet för norra Europa att matcha den stora tidsvinst som öppningen av Fehmarn Bält-tunneln ca 2029 innebär.

Studier visar att både import och export förväntas öka, vilket stärker både Sverige och Norge. Enligt en studie från Trafikverket och Jernbanedirektoratet, publicerad i oktober 2023, skulle ett modernt dubbelspår bidra till en 50-procentig ökning av exporten till 2030. Detta skulle stärka Sveriges och Norges ekonomiska samarbeten och öka konkurrenskraften på den internationella marknaden.

Miljömässiga fördelar

Järnvägstransporter är ett energisparande lågemissionsalternativ till vägtransporter. Ett modernt dubbelspår skulle minska koldioxidutsläppen inom transportsektorn avsevärt. Det rekommenderade gods-konceptet innebär längre och snabbare godståg, vilket skulle hantera den förväntade ökningen av transportvolymerna – upp till 20 % på järnväg och 120 % på väg till 2029. Detta är avgörande för att uppfylla Sveriges miljömål och internationella åtaganden.

Strategiska fördelar

Utbyggnaden av järnvägen Oslo–Göteborg är också viktig ur ett strategiskt perspektiv. Den förbättrar det ekonomiska och militära samarbetet inom Skandinavien och det bredare europeiska sammanhanget, särskilt mot bakgrund av Natos expansion och behovet av infrastruktur som stöder snabba förflyttningar av tung materiel.

Sammanfattning

Ett modernt dubbelspår mellan Göteborg och Oslo är en investering för framtiden som kommer att gynna både Sverige och Norge ekonomiskt, miljömässigt och strategiskt. Utbyggnaden med godsalternativet på denna sträcka ger mer tillbaka i samhälls-ekonomisk lönsamhet än den kostar. Det är därför av yttersta vikt att denna investering prioriteras i Sveriges nationella transportplan.

Emma Nohrén (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Leila Ali Elmi (MP)